

FATİH SULTAN MEHMET’İN DİVANINDA GÖNÜL

Ayşegül SÖZTUT

Fatih Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul /
Türkiye

Anahtar Kelimeler: Gönül, Dil, Ask.

ÖZET

Gönül edebiyatımızın varoluşundan beri ele alınan en önemli konulardan biridir. Özellikle klasik edebiyatımız açısından çok önemli bir mazmundur. Gönül Arapça; kalp, hatır farsça; dil, derûn Türkçe’ de ise yürek kelimesi anlamına gelir. Edebiyatımızda gönül birçok teşbih ve mecaza konu olmuştur. Bazen sevgilinin evi, ibadethanesi hükmünde olur. Bazense aşk ateşinde harap olmuş bir viranedir. Bazen padişahın bir ülkesi, tacı, tahtı bazense hiç değer vermediği bir mefhumdur. Gönül bazen sevgilinin aynası bazense aşkın ateşiyle eriyen bir mumdur. Bu teşbihlerin benzetmelerin edebiyatımızda sonu yoktur. Bilhassa divan edebiyatımız açısından gönül mefhumu çok önemlidir. Bu mefhuma değinmemiş bir şairimiz yoktur. İnsan bu önemli mazmunu anlatmadan hislerini duygularını nasıl anlatabilir ki. Özellikle divan şiiri dünyasında gönül birçok farklı yönleriyle ele alınmıştır. 15. Yüzyıl edebiyatımızda gönül mefhumunu en güzel işleyen şairlerimizden biriside Fatih Sultan Mehmet’tir. Bu bildirimizde Fatih Sultan Mehmet’in kısaca hayatından bahsedilmiş ve divanında gönül mefhumunu nasıl işlediği ele alınmıştır. Klasik Edebiyatımızda ‘Avnî’ mahlasıyla tanınan Sultanımızın devlet yönetiminde çok güçlü olduğu gibi divanı da oldukça başarılı ve güçlüdür.